

XÁC ĐỊNH NHÂN TỐ CẤU THÀNH NĂNG LỰC CẠNH TRANH CỦA TRANG TIN ĐIỆN TỬ THỂ DỤC THỂ THAO VIỆT NAM

Ngô Thịnh Hoàng*

Tóm tắt:

Trang tin điện tử TDTT Việt Nam đã cung ứng thông tin ngày càng đa dạng về các hoạt động của Ngành TDTT. Khi sự phụ thuộc vào công nghệ web tăng lên, nhu cầu đánh giá các yếu tố liên quan đến thành công và năng lực cạnh tranh của Trang tin điện tử TDTT Việt Nam cũng tăng theo. Bài viết này đã đề xuất các nhân tố cấu thành năng lực cạnh tranh của Trang tin điện tử TDTT gồm: Chất lượng nội dung; Chất lượng thiết kế; Chất lượng tổ chức; và Thân thiện với người dùng.

Từ khóa: Nhân tố, năng lực cạnh tranh, trang tin điện tử, thể dục thể thao, Việt Nam.

Identify the factors forming the competitiveness of the Vietnam Sports information website

Summary:

The Vietnam Sports information website has provided increasingly diverse information on the activities of the physical training and sports industry. As the dependence on web technology has increased, the demand for evaluating the factors, which are related to success and competitiveness of the website, has also increased. This article has proposed the factors that form the competitiveness of information website. The factors includes content quality, design quality, organization quality and user-friendly aspect.

Keywords: Factors, competitiveness, websites, physical training and sports, Vietnam.

ĐẶT VẤN ĐỀ

Cuộc cách mạng khoa học 4.0 đã không chỉ thúc đẩy nền kinh tế toàn cầu mà còn biến các xã hội thành một nền kinh tế dựa trên tri thức trên toàn thế giới. Trong những năm gần đây ở Việt Nam đã cho thấy sự phổ biến của các trang web điện tử có lượng thông tin TDTT với chất lượng cao hoặc thấp. Sự gia tăng của các trang web đã dẫn đến nhu cầu xác định các tiêu chí đo lường để đánh giá các khía cạnh liên quan đến năng lực cạnh tranh, chất lượng sử dụng. Mục tiêu là làm cho trang web hữu ích và gia tăng người truy cập. Một tổ chức có trang web khó sử dụng và tương tác, đưa ra hình ảnh kém trên Internet sẽ làm suy yếu vị trí của họ. Do đó, điều quan trọng đối với Trang tin điện tử TDTT Việt Nam là cần đánh giá được năng lực cạnh tranh, chất lượng của các dịch vụ đang cung cấp. Từ đó cải thiện việc cung cấp thông tin và dịch vụ của Trang tin điện tử TDTT Việt Nam.

Đánh giá trang web được dựa trên nhiều lý thuyết và khoa học. Mặc dù, đã có một số công trình nghiên cứu về vấn đề này, song chủ yếu tập trung đánh giá thành công của trang web thông qua các yếu tố thăm dò. Điều này có

nguyên nhân từ việc thiếu khung tiêu chuẩn hoặc điểm chuẩn xác định hiệu quả của trang web. Dựa trên việc tổng hợp các phương pháp, tiêu chí đánh giá đã sử dụng, bài viết này đề xuất một khung đánh giá năng lực cạnh tranh của Trang tin điện tử TDTT Việt Nam thông qua các nhân tố chất lượng.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Quá trình nghiên cứu sử dụng các phương pháp: Phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu; Phương pháp phỏng vấn; Phương pháp toán học thống kê.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

Bằng việc sử dụng các phương pháp khoa học, chúng tôi đã tổng hợp được các nhân tố và tiêu chí đánh giá năng lực cạnh tranh của Trang thông tin điện tử TDTT Việt Nam thông qua các nhân tố chất lượng. Trên cơ sở đó, phỏng vấn các cán bộ quản lý, chuyên gia, phóng viên và kỹ sư tin học theo thang đo Likert với 5 mức độ. Đánh giá theo thang điểm: Từ 1.00 - 1.80 điểm: Rất không đồng ý (C1); 1.81 - 2.60 điểm: Không đồng ý (C2); 2.61 - 3.40 điểm: Bình thường (C3); 3.41 - 4.20 điểm: Đồng ý (C4); 4.21 - 5.00 điểm: Rất đồng ý (C5). Kết quả thu

*ThS, Trung tâm Thông tin - Tổng cục TDTT; Email: tinhhuong1983@gmail.com

được như trình bày ở bảng 1 và biểu đồ 1.

Từ kết quả thu được ở bảng 1 và biểu đồ 1 cho thấy:

- Ở nhân tố chất lượng nội dung có 6/7 tiêu chí có kết quả điểm trung bình từ 4.43 – 4.59 điểm thuộc mức rất đồng ý và 1/7 tiêu chí có điểm 4.17 thuộc mức đồng ý;

- Ở nhân tố chất lượng thiết kế có 2/5 tiêu chí có kết quả điểm trung bình từ 4.47 – 4.53 điểm

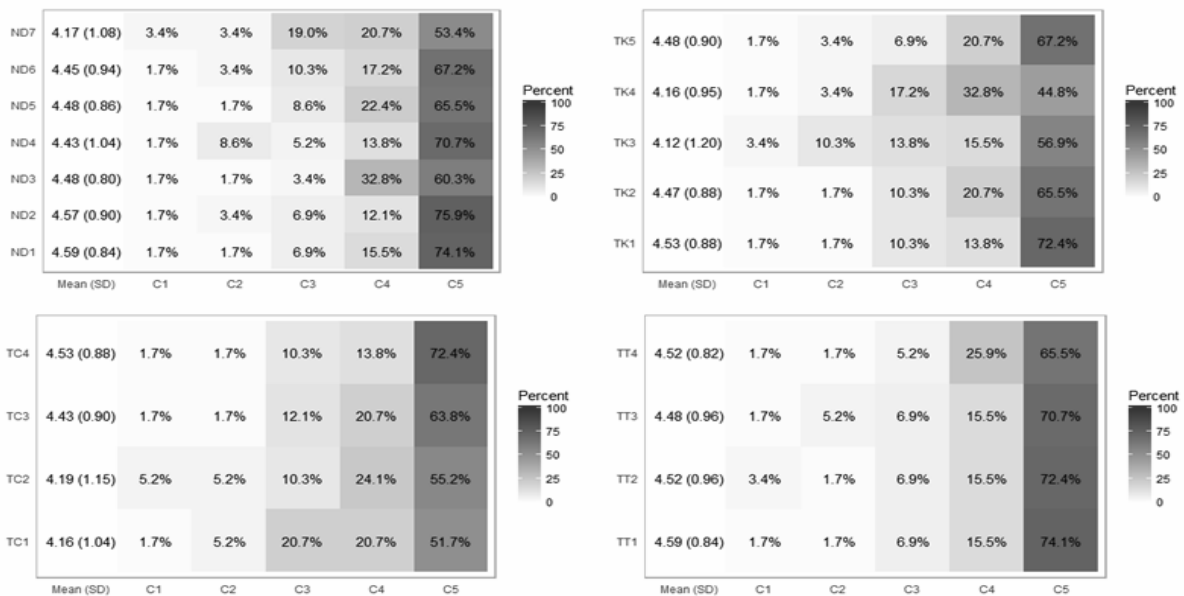
thuộc mức rất đồng ý và 3/5 tiêu chí có điểm từ 4.12 – 4.16 thuộc mức đồng ý;

- Ở nhân tố chất lượng tổ chức có 2/4 tiêu chí có kết quả điểm trung bình từ 4.43 – 4.53 điểm thuộc mức rất đồng ý và 2/4 tiêu chí có điểm từ 4.16 – 4.19 thuộc mức đồng ý;

- Ở nhân tố chất lượng thân thiện với người dùng cả 4/4 tiêu chí có kết quả điểm trung bình từ 4.48 – 4.59 điểm thuộc mức rất đồng ý.

Bảng 1. Kết quả phỏng vấn lựa chọn các tiêu chí đánh giá năng lực cạnh tranh của Trang tin điện tử TDTT Việt Nam (n=58)

TT	Nhân tố	Tiêu chí	Ký hiệu	$\bar{x}$
1	Chất lượng nội dung	Tính cập nhật	ND1	4.59
		Phạm vi phù hợp	ND2	4.57
		Đa ngôn ngữ, văn hóa	ND3	4.48
		Truyền tải đa dạng	ND4	4.43
		Chính xác	ND5	4.48
		Khách quan	ND6	4.45
		Tính pháp lý	ND7	4.17
2	Chất lượng thiết kế	Hấp dẫn người dùng	TK1	4.53
		Thích hợp web tin tức	TK2	4.47
		Màu sắc	TK3	4.12
		Hình ảnh/Âm thanh/Video tối ưu	TK4	4.16
		Văn bản chuẩn mực	TK5	4.48
3	Chất lượng tổ chức	Danh mục nội dung	TC1	4.16
		Sơ đồ trang tin	TC2	4.19
		Tính nhất quán	TC3	4.43
		Liên kết	TC4	4.53
4	Thân thiện với người dùng	Sử dụng dễ dàng	TT1	4.59
		Đáng tin cậy	TT2	4.52
		Tính tương tác cao	TT3	4.48
		Bảo vệ quyền riêng tư	TT4	4.52

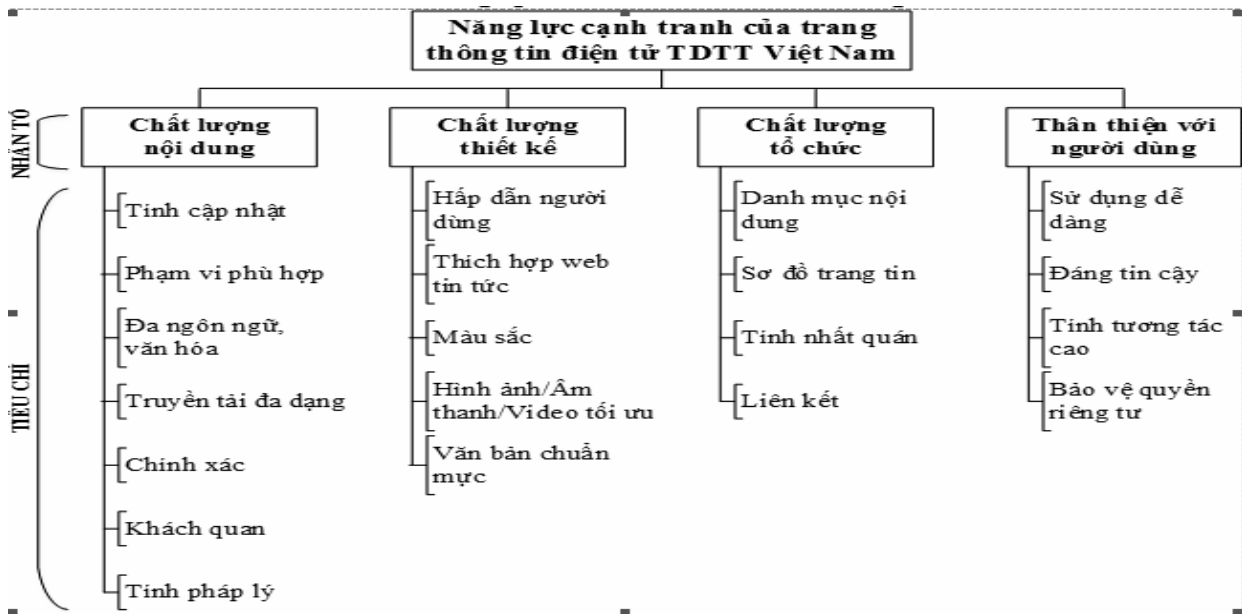

Như vậy, có tổng số 14/20 tiêu chí ở mức rất đồng ý và 6/20 tiêu chí ở mức đồng ý. Hay nói cách khác là đã có sự đồng thuận rất cao từ các đối tượng phỏng vấn và được đề tài sử dụng trong đánh giá năng lực cạnh tranh của Trang tin điện tử TĐTT Việt Nam.

2. Khung đánh giá năng lực cạnh tranh của Trang tin điện tử TĐTT Việt Nam

Như vậy, kết quả lựa chọn các nhân tố và tiêu

chí đánh giá Trang tin điện tử TĐTT Việt Nam được đề xuất, bên cạnh một số chỉ tiêu mà đề tài thấy chúng quan trọng từ kinh nghiệm tác nghiệp trong lĩnh vực TĐTT, đã bao hàm cả các nhân tố, tiêu chí của các công trình đã nghiên cứu về đánh giá chất lượng web. Sơ đồ 1 là tóm tắt khung đánh giá năng lực cạnh tranh của Trang tin điện tử TĐTT Việt Nam thông qua các nhân tố chất lượng.

Sơ đồ 2. Khung đánh giá năng lực cạnh tranh của Trang tin điện tử TĐTT Việt Nam

Chất lượng nội dung:

Chất lượng nội dung là nguồn giá trị chính cho người dùng quan tâm đến lĩnh vực TĐTT. Đây là nhân tố quan trọng nhất của trang thông tin điện tử liên quan đến các đặc điểm của thông tin TĐTT Việt Nam. Nhân tố này được một số nghiên cứu coi là cơ bản nhất trong mô hình đánh giá web mà không xem xét các nhân tố khác. Ở khung đánh giá Trang tin điện tử TĐTT Việt Nam thì chất lượng nội dung được tóm tắt theo các tiêu chí sau:

- **Tính cập nhật:** Được coi như đơn vị tính của Trang tin điện tử TĐTT Việt Nam. Nó được xác định qua mức độ, tần suất và sự rõ ràng khi trang tin được cập nhật.

- **Phạm vi phù hợp:** Thể hiện mức độ cung cấp thông tin toàn diện, đầy đủ và chi tiết, phù hợp với chức năng, nhiệm vụ của Tổng cục TĐTT. Đồng thời mức độ cung cấp thông tin phải có ý nghĩa, giá trị gia tăng theo vai trò của ngành TĐTT và đáp ứng nhu cầu của người dùng. Vì vậy, trang tin sẽ bao gồm thông tin như: Chức

năng, nhiệm vụ của Tổng cục TĐTT; Lịch sử hình thành và phát triển; Đối tượng phục vụ; Sản phẩm hoặc dịch vụ cung ứng; Hình ảnh của tổ chức để khẳng định niềm tin của người dùng khi giao dịch với trang tin.

- **Đa ngôn ngữ, văn hóa:** Thông tin của trang tin được thể hiện bằng nhiều ngôn ngữ, phù hợp với các nền văn hóa khác nhau để đáp ứng nhu cầu của mọi người dùng. Theo quy định tối thiểu, Trang tin điện tử TĐTT Việt Nam phải đảm bảo ngôn ngữ tiếng Việt và tiếng Anh.

- **Truyền tải đa dạng:** Thông tin trình bày theo nhiều định dạng khác nhau (tệp .doc, .pdf...; video; âm thanh;...) để người dùng dễ tiếp thu và tải xuống một cách phù hợp.

- **Chính xác:** Văn phong chính xác và rõ ràng về nguồn thông tin.

- **Khách quan:** Thông tin được trình bày khách quan mà không có thành kiến chính trị, văn hóa, tôn giáo hoặc thể chế.

- **Tính pháp lý:** Để khẳng định mức độ tin cậy

của người dùng đối với thông tin của Trang tin điện tử TĐTT Việt Nam. Tính pháp lý được xác định rõ ràng qua thông tin về: địa chỉ, tên tổ chức, người chịu trách nhiệm, giấy phép, email, điện thoại... để xác định hiệu lực của trang tin.

Chất lượng thiết kế.

Nhân tố này là một chiều quan trọng trong mô hình đánh giá trang tin. Thiết kế trang tin cũng tương đồng với định nghĩa hiển thị hoặc trình bày thông tin. Nhân tố này liên quan đến các đặc điểm trực quan của Trang tin điện tử TĐTT Việt Nam. Chất lượng thiết kế sẽ giúp thu hút và hấp dẫn người dùng để họ ở lại lâu hơn khi xem trang tin và quay lại trang tin trong tương lai. Nếu thiết kế trang tin không hấp dẫn và sáng tạo sẽ làm các độc giả tiềm năng không bao giờ thấy tài liệu hữu ích của họ. Người dùng vì thế có thể chán nản, bối rối và cuối cùng hủy bỏ nỗ lực xem thông tin. Ở khung đánh giá Trang tin điện tử TĐTT Việt Nam thì chất lượng thiết kế được tóm tắt theo các tiêu chí sau:

- **Hấp dẫn người dùng:** Thiết kế của trang tin rất cần tính sáng tạo, có hiệu ứng thẩm mỹ bởi đồ họa và hoạt hình. Từ đó tạo nên sự hấp dẫn về mặt cảm xúc và khiến người dùng hài lòng, dễ chịu, thú vị và vui vẻ khi truy cập Trang tin điện tử TĐTT Việt Nam.

- **Thích hợp web tin tức:** Trang tin điện tử TĐTT Việt Nam là dạng web tin tức. Do vậy, thiết kế của trang tin cần phù hợp với loại trang web tin tức. Hình ảnh sử dụng trong các trang phù hợp với mục đích chức năng. Hình ảnh, màu sắc và văn bản được cân bằng trên mỗi trang tin.

- **Màu sắc:** Tiêu chí này chủ yếu quan tâm đến hiệu quả sử dụng màu nền và màu văn bản khi thiết kế Trang thông tin điện tử TĐTT. Trong đó màu nền, màu sáng được ưu tiên sử dụng. Đối với màu văn bản không nên vượt quá bốn màu trong cùng một trang tin.

- **Hình ảnh / Âm thanh / Video tối ưu:** Đây là các yếu tố phi văn bản được sử dụng trong thiết kế Trang thông tin điện tử TĐTT. Trong đó cần tối ưu số lượng hình ảnh / âm thanh / video được sử dụng và có kích thước, chú thích phù hợp. Nếu dung lượng hình ảnh / âm thanh / video trên mỗi trang tin lớn sẽ làm chậm quá trình tải xuống của trang tin và sẽ không được người dùng ưa thích.

- **Văn bản chuẩn mực:** Nó liên quan đến các đặc điểm của văn bản được sử dụng trong các

Trang thông tin điện tử TĐTT. Cần có sự thống nhất về chuẩn mực văn bản; các trang nên sử dụng một cỡ chữ và một kiểu phông chữ, trừ phần tiêu đề. Phông chữ văn bản nên được chọn trong số những phông chữ dễ đọc nhất với kích thước thông dụng. Các trang tin không nên sử dụng tất cả đều là chữ in hoa, trừ trường hợp là các tiêu đề, vì chúng khó đọc và lãng phí không gian của trang tin. Các trang nên có sự giãn cách hoặc không gian hợp lý giữa các thành phần trang để tránh cảm giác chông chéo, chật chội. Các tiêu đề khác nhau hoặc nhiều tiêu đề như tiêu đề chính, tiêu đề phụ được ưu tiên sử dụng văn bản thích hợp. Nếu các trang sử dụng văn bản cuộn, thì nó không nên ẩn một lượng lớn thông tin. Các tin bài nên trình bày văn bản trước sau đó mới đến hình ảnh để người dùng luôn thấy được văn bản trước trong khi hình ảnh đang được tải xuống.

Chất lượng tổ chức.

Nhân tố này liên quan đến việc phân nhóm hợp lý, phân loại hoặc cấu trúc các yếu tố của Trang thông tin điện tử TĐTT để giúp người dùng tiếp cận thông tin cần thiết một cách nhanh chóng, điều hướng dễ dàng, cảm thấy thoải mái trong bố cục có tính nhất quán và luôn thấy mình vẫn ở Trang tin điện tử TĐTT dù đã di chuyển sang các tin bài khác nhau. Ở khung đánh giá Trang thông tin điện tử TĐTT Việt Nam thì chất lượng tổ chức được tóm tắt theo các tiêu chí sau:

- **Danh mục nội dung:** Có chỉ mục hoặc liên kết đến tất cả các trang tin có sẵn từ trang chính của Trang thông tin điện tử TĐTT nhằm giúp người dùng có ý tưởng về tất cả các danh mục chính của trang thông tin điện tử TĐTT.

- **Sơ đồ trang tin:** Được hiểu là bản đồ của Trang thông tin điện tử TĐTT hoặc thanh điều hướng / menu đầy đủ có sẵn trong mỗi trang để tạo điều kiện cho người dùng điều hướng sang các trang tin khác nhau. Người dùng có thể biết trang hiện tại, đường dẫn mà họ đang truy cập trong khi duyệt từ tiêu đề điều hướng.

- **Tính nhất quán:** Bố cục chung của mỗi trang là nhất quán và đồng nhất với trang thông tin điện tử TĐTT.

- **Liên kết:** Nhằm đưa người dùng đến những nơi mà họ dự định di chuyển trong trang thông tin điện tử TĐTT. Các hỗ trợ nên có sẵn trong mỗi trang để người dùng có thể quay lại trang chính từ mọi phần của các trang tin bài; nó có thể giúp

người dùng quay lại đầu trang trong các trang dài của trang tin bài và có thể quay lại trang gốc khi họ đã di chuyển đến bất kỳ trang nào theo liên kết ngoài. Các liên kết phải dẫn người dùng đến các trang liên quan khác và không có liên kết chết; màu sắc của liên kết phải thay đổi để người dùng dễ nhận biết khi muốn lựa chọn để xem tin bài đó.

Thân thiện với người dùng.

Nhân tố này nhằm giúp bất kỳ người dùng nào (không dựa vào việc đào tạo hoặc có kinh nghiệm) tìm thấy thông tin cần thiết của mình trong một khoảng thời gian hợp lý, khả năng duy trì mức độ cụ thể về hiệu suất sử dụng và tính tương tác hoặc kết nối nhằm nhấn mạnh sự tồn tại của sự tương tác giữa người dùng và trang thông tin điện tử TDTT bằng các công cụ khác nhau. Ở khung đánh giá Trang tin điện tử TDTT Việt Nam thì chất lượng thân thiện với người dùng được tóm tắt theo các tiêu chí sau:

- **Sử dụng dễ dàng:** Là khi truy cập vào Trang tin điện tử TDTT Việt Nam, độc giả thấy dễ sử dụng, dễ hiểu, dễ vận hành, dễ tìm thông tin hoặc điều hướng. Có thể dễ dàng tìm thấy tin bài bằng các trang web bên ngoài và người dùng nhận biết chính xác về những thông tin mới được thêm, cập nhật vào trang web.

- **Đánh tin cậy:** Địa chỉ trang web phù hợp và dễ nhớ, tốc độ tải xuống nhanh, hỗ trợ nhiều trình duyệt web và hoạt động chính xác trên nhiều thiết bị khác nhau (máy tính, di động, Ipad...). Số lượng quảng cáo phù hợp để tránh việc tải xuống các trang của trang thông tin điện tử TDTT mất quá nhiều thời gian và có thể đo lường hiệu quả của nó bằng cách đếm số lượng khách truy cập. Ngoài ra, trang web liên tục hoạt động khả dụng trong 24/7.

- **Tính tương tác cao:** Trang web có hướng dẫn rõ ràng để sử dụng các phần / hình thức khác nhau của nó. Có sẵn chức năng trợ giúp, thông báo lỗi và giải đáp những câu hỏi thường gặp của người dùng. Có công cụ tìm kiếm nội bộ hiệu quả trong trang thông tin điện tử TDTT. Xác lập được kênh liên lạc và phản hồi giữa người dùng và trang web thông qua email, trò chuyện, cộng đồng trực tuyến hoặc những hình thức gợi ý khác. Người dùng có thể nắm được trình tự của mỗi dịch vụ được cung cấp và theo dõi giao dịch của họ một cách dễ dàng.

- **Bảo vệ quyền riêng tư:** Để có được lòng tin

của người dùng, trang thông tin điện tử TDTT cần có các cơ chế hiệu quả được sử dụng để giữ an toàn cho các giao dịch. Để có được sự tin cậy cần bảo mật được thông tin cá nhân của người dùng.

KẾT LUẬN

Sự bùng nổ của công nghệ thông tin và truyền thông đã xác định sự cần thiết phải có các tiêu chí đo lường để đánh giá các khía cạnh liên quan đến chất lượng của các ứng dụng trên Trang tin điện tử TDTT Việt Nam. Nhận thức về vấn đề chất lượng đã ảnh hưởng đến mọi lĩnh vực trong những năm gần đây. Nếu Trang tin điện tử TDTT Việt Nam khó sử dụng và tương tác sẽ làm suy yếu hình ảnh và vị thế của TDTT Việt Nam trên Internet. Do đó, điều quan trọng là phải đánh giá được chất lượng các dịch vụ của Trang tin điện tử TDTT Việt Nam, qua đó cải thiện dịch vụ của trang tin theo thời gian và điểm chuẩn so với các đối thủ cạnh tranh. Đây thực sự là vấn đề có tính thực tiễn tốt nhất đối với việc quản trị Trang tin điện tử TDTT Việt Nam.

Thông qua các phương pháp khoa học và đặc thù đánh giá chất lượng các trang web, đề tài đã đề xuất được một khung toàn diện để đánh giá chất lượng Trang tin điện tử TDTT Việt Nam. Các nhân tố, tiêu chí trong khung đánh giá khi được gắn liền với tỷ trọng nhất định, có thể dễ dàng chuyển đổi thành một bảng câu hỏi. Bảng câu hỏi có thể được áp dụng để tự đánh giá định kỳ hoặc so sánh với các đối thủ cạnh tranh. Kết quả từ việc phân tích bảng câu hỏi sẽ giúp đánh giá được mức độ của các nhân tố, tiêu chí và từ đó thực hiện các cập nhật, giải pháp cần thiết nhằm nâng cao năng lực cạnh tranh của Trang thông tin điện tử TDTT Việt Nam.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nghị định số 43/2011/NĐ-CP ngày 13/06/2011 của Thủ tướng Chính phủ Quy định về việc cung cấp thông tin và dịch vụ công trực tuyến trên trang thông tin điện tử hoặc cổng thông tin điện tử của cơ quan nhà nước.
2. Nguyễn Thị Thoa (2006), “Hiểu đúng về cạnh tranh báo chí”, *Tạp chí Người làm báo*, số 9.
3. Nguyễn Minh Tuấn (2010), *Nâng cao năng lực cạnh tranh của các doanh nghiệp nhà nước trong hội nhập kinh tế quốc tế*, Nxb ĐH Quốc gia TP. Hồ Chí Minh.
4. Nguyễn Văn Tuấn (2019), *Phân tích dữ liệu với R*, Nxb Tổng hợp TP. Hồ Chí Minh.